

Jakob bij Laban

Periodethema: Jakob
Genesis 29 en 30

KERNTekST

'En Jakob had Rachel lief' (Gen. 29: 18a).

UITLEG VAN DE KERNTekST

Jakob komt in Paddan-Aram bij zijn oom Laban terecht. Daar ontmoet hij ook Lea en Rachel, de dochters van Laban. Vanaf het begin heeft Jakob Rachel lief. Hij wil zeven jaar voor haar werken.

BEGINSITUATIE

Jakob is op de vlucht voor zijn tweelingbroer Ezau. Hij heeft de lange reis naar Paddan-Aram waar zijn oom Laban woont, gemaakt. Onderweg is de Heere hem in een droom verschenen.

DOELSTELLINGEN

- De kinderen leren dat de Heere altijd doet wat Hij belooft.
- Dat jaloers zijn niet goed is en heel nare gevolgen kan hebben.
- Dat Jakob ondanks het bedrog van zijn oom Laban toch hard werkt.

INDELING

- Jakobs aankomst in Paddan-Aram.
- De komst van Rachel.
- Jakob mag bij Laban blijven.
- Laban overlegt over loon.
- Jakob wil zeven jaar werken voor Rachel.
- Het bedrog van Laban.
- Jakob krijgt ook Rachel.
- Lea krijgt kinderen, Rachel niet.
- Rachel geeft haar dienstmaagd tot vrouw.
- Lea geeft ook haar dienstmaagd tot vrouw.
- De strijd tussen de twee vrouwen.
- Rachel krijgt Jozef.

- Jakob wil terug naar Kanaän.
- Laban belooft hem een kudde.
- De wisseling van de kuddes.
- Jakob wordt heel rijk.

ZINGEN

Psalm 25: 2; 100: 2; 131: 4.

UITLEG VAN DE PSALM

Jakob ging vanuit het hachelijkst lot, de gevaarlijkste toestand, naar de Heere toe.

BORDPLAN

'Welgelukzalig is hij, die de God van Jakob tot zijn hulp heeft.'

INTRODUCTIE

Je vriendje heeft een prachtige fiets voor zijn verjaardag gekregen. Jij zou hem ook dolgraag willen hebben, maar jij bent nog lang niet jarig. 'Hoe vind je mijn fiets?' roept je vriendje blij. 'Lelijk', brom jij terug. Is dat aardig? Nee! Is dat eerlijk? Nee! Je bent... jaloers. Ben jij wel eens jaloers geweest? (Laat de kinderen maar vertellen).

BRUGZIN OF BEGINZIN

Jakob knijpt zijn ogen tot spleetjes. Ziet hij dat goed?

Vertelling

Ja, Jakob ziet het goed. Hij gaat sneller lopen. Na wekenlang lopen is Jakob eindelijk bij Haran, in het land Paddan-Aram aangekomen. En daar ziet hij midden in het veld een put. Ernaast liggen veel schapen. Het zijn wel drie kudden.

Bij de schapen zijn herders. Jakob groet ze beleefd. Dan vraagt hij waar de mannen vandaag komen. 'Wij komen uit Haran', antwoorden de herders. 'Kennen jullie Laban, de kleinzoon van Nahor?' De herders knikken. 'Wij kennen hem.' 'Gaat het goed met Laban?' wil Jakob weten. 'Ja, het gaat goed met hem', vertellen de herders. 'Zijn dochter Rachel zal zo ook komen met de schapen.'

Jakob kijkt verbaasd. 'Het is nog lang geen avond. De schapen hoeven toch nog niet naar de stal? Waarom geven jullie ze geen drinken en laten jullie ze daarna weer verder grazen.' 'Dat kunnen wij niet', antwoorden de herders. 'De steen is heel erg zwaar. Pas als alle herders er zijn, kunnen we de steen van de put wentelen.'

Terwijl Jakob nog met de herders staat te praten, komt Rachel er aan. Jakob helpt eerst de andere herders met de zware steen. Dan gaat hij naar Rachel toe. Jakob huilt van blijdschap. Toen hij droomde, had de Heere beloofd dat Hij voor hem zou zorgen. De Heere heeft hem veilig bij zijn familie gebracht.

Verwonderd kijkt Rachel naar de vreemde man. Waarom huilt hij? 'Ik ben Jakob, de zoon van Rebekka.' Rachel loopt gauw naar huis. Zij gaat haar vader vertellen dat er familie is gekomen. Laban gaat meteen mee. Hij brengt Jakob in zijn huis. Dan vertelt Jakob alles wat er is gebeurd. Dat zijn broer Ezau hem wilde doden en dat hij daarom is gevlucht. 'Blijf maar bij ons', zegt Laban. 'Je bent familie.'

De weken gaan voorbij. Jakob werkt hard. Na een maand zegt Laban tegen Jakob: 'Je bent wel familie, maar je hoeft niet voor niets te werken. Wat wil je graag als loon?' Daar hoeft Jakob niet lang over na te denken. Zijn oom Laban heeft twee dochters. De oudste heet Lea, de jongste Rachel. Zij is een heel knap meisje. Jakob is in de paar weken dat hij bij Laban woont, al veel van haar gaan houden.

'Ik zal zeven jaar uw knecht zijn als ik daarna met Rachel mag trouwen', belooft Jakob. 'Dat is goed', antwoordt Laban. 'Ik kan haar beter aan jou geven, dan aan een andere man.'

De jaren vliegen voorbij. Jakob houdt zoveel van Rachel dat hij die zeven jaren graag voor haar werkt. Na die zeven jaar gaat Jakob naar Laban toe om hem aan de afspraak te herinneren. 'Mag ik Rachel nu als vrouw? Want ik heb zeven jaar voor haar gewerkt.' Laban nodigt al de mannen van Haran uit voor een feestmaaltijd.

's Avonds haalt Laban de bruid van Jakob. Ze heeft een lange sluier om haar hoofd gewonden. Jakob kan haar gezicht niet zien.

Laban brengt aan het einde van de feestavond de bruid in de tent van Jakob. O, wat is Jakob blij. De lange jaren van wachten zijn voorbij. Eindelijk is Rachel zijn vrouw.

Als het de volgende morgen licht wordt in de tent, schrikt Jakob vreselijk. Het is niet Rachel die naast hem ligt, maar Lea!

Woedend gaat Jakob naar Laban toe. 'Wat heeft u gedaan? Ik heb zeven jaar voor Rachel gewerkt. Maar nu heeft u Lea aan mij gegeven. Waarom hebt u mij bedrogen?'

'Het is de gewoonte in deze plaats dat eerst de oudste zus trouwt', antwoordt Laban. 'Vier de zeven dagen van de bruiloft nu maar gewoon feest. Als je belooft dat je mij nog zeven jaren zult dienen, krijg je aan het eind van de bruiloft ook Rachel tot vrouw.' Laban is niet eerlijk. Hij bedriegt Jakob.

Liegen is zonde tegen God. Ben jij wel altijd eerlijk? Dat moet wel. Jakob heeft zijn oude vader bedrogen, nu wordt hij zelf bedrogen. Wat is zondigen toch erg. Je doet er de Heere verdriet mee. Dat is het allerergste. Maar de zonde wordt ook bestraft. Wat zal Jakob nog vaak terug hebben moeten denken aan zijn bedrog.

Zoals Laban het zegt, gebeurt het. Jakob krijgt twee vrouwen. De Heere vindt dat niet goed. Hij heeft gezegd dat elke man maar met één vrouw mag trouwen. Al snel komt er ruzie in de tenten van Jakob. Lea merkt dat Jakob meer van Rachel houdt. Dat vindt zij heel erg.

De Heere ziet dat ook. Hij zorgt ervoor dat Lea kinderen krijgt en Rachel niet. Jakob vindt Rachel mooier en liever, maar Lea dient de Heere. Dat is te merken aan de namen die zij haar kinderen geeft. Haar vierde zoon noemt ze Juda. Want deze keer zal ik de Heere loven, betekent dat.

Rachel is heel erg jaloers op Lea. Op een keer gaat ze naar Jakob toe. 'Geef mij kinderen, anders zal ik sterven van verdriet.' Hoewel Jakob erg veel van Rachel houdt, wordt hij nu boos op haar. 'De Heere geeft kinderen. Dat doe ik niet.'

Rachel moet nog jaren wachten. Als Lea zes zonen en een dochter heeft, verhoort God haar gebed om een kind. Ook Rachel krijgt een zoon. Ze noemt

hem Jozef. Dat betekent: Heere, wilt U nog een zoon aan mij geven?

Als Jozef is geboren, gaat Jakob naar Laban toe. 'Ik ben nu al veertien jaar hier. Ik wil graag terug naar mijn eigen land dat de Heere aan mij heeft geschonken.' Maar Laban wil Jakob helemaal niet laten gaan! Hij merkt hoe de Heere Jakob en daardoor ook Laban zegent. 'Blijf alsjeblieft nog een poos bij mij, Jakob', zegt Laban. 'Wat wil je voor loon hebben?'

'U weet hoe hard ik gewerkt heb', antwoordt Jakob. 'U weet ook wat voor kleine kudde u had toen ik bij u kwam. En u weet ook hoe groot die kudde nu geworden is door de zegen van God. Ik wil daarom graag ook zelf een kudde krijgen. Mag ik alle zwarte schapen en de wit gevlekte geiten?'

Ondanks het bedrog van zijn oom Laban werkt Jakob heel hard. Hij is ijverig en doet het werk dat hij moet doen. *De Heere vraagt ook van ons of we ijverig willen zijn. Zul je goed je best doen op school? Als je dingen moeilijk vindt, mag je de Heere om hulp vragen.*

Laban vindt het meteen goed. Want hij heeft juist veel witte schapen en bruine geiten. Jakob vraagt dus maar een heel klein deel van zijn kudde. Meteen laat hij de witte, de bruine en de gevlekte dieren uit elkaar halen. Jakob krijgt de zwarte schapen en de gevlekte geiten mee. Een heel eind verderop (wel drie dagen reizen) moeten de zonen van Laban op de witte schapen en bruine geiten passen. Laban hoopt dat de kudde van Jakob heel klein zal blijven.

Maar de Heere heeft aan Jakob voorspoed beloofd. Jakob ziet dat de Heere die belofte vervult. Hij hoeft zelf niet te strijden voor zijn bezit. De Heere zorgt voor hem. Want wat gebeurt er? Er worden veel jonge dieren geboren. Maar geen witte lammetjes of donkere geitjes. Nee, juist heel veel zwarte schapen en gevlekte geiten. Jakob krijgt een heel grote kudde.

AFSLUITING

Hoe komt het dat Jakob zo rijk wordt? De Heere zegent hem! Weet je nog wanneer de Heere dat aan Jakob beloofde? In de droom bij Bethel. Jakob had alleen een staf en een kruikje olie bij zich. En nu is hij al heel rijk. De Heere doet altijd wat Hij belooft!

VERWERKING

Aan het begin van het verhaal hebben jullie nagedacht over jaloers zijn. In de verhaal hoorde je hoe Rachel jaloers was op Lea. Vaak was er daardoor verdriet in de tenten van Jakob. Want als je jaloers bent, ben je niet blij met alles wat je van de Heere krijgt. Probeer er daarom maar tegen te vechten als je jaloers ben. Hoe zou je dat kunnen doen? Laat de kinderen maar oplossingen bedenken. (Tel je zegeningen.)

Er is nu al een heel aantal weken over het leven van Jakob verteld. Laat de kinderen de platen in de goede volgorde leggen.

